

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 3. Solvuntur argumenta in oppositum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

quoad essentiam, & hanc esse æternam, & aliam productionem existentia, quam dicam fieri in tempore. Et sicut quando dicunt Patres nihil fuisse ab æterno actu præter Deum, id oppositi interpretantur de actu existentia non de actu essentia, dicam & ego, quando Patres dicunt nihil esse actu productum quod id dicant de esse actu producti quoad existentiam; non de esse actu producti quoad essentiam. Quod si dicas nihil acquirere pro statu existentia essentiam quã talem; jam illa quã talis producta non erit. Tum quia si creatura haberent aliquod esse actuale ab æterno condistinctum ab existentia, & existerent ab æterno, & non existerent, non existerent, ut est de fide; existerent autem ut probatur, hoc est actuale quoad essentiam, est existere ab æterno, sed essentia habent esse actuale ab æterno quoad essentiam, ergo existunt. Major probatur. Habere esse actuale essentia seu esse & non in potentia causarum in tempore, est existere essentiam in tempore, ergo & habere esse actuale essentia, seu habere essentiam, & non in potentia causarum ab æterno, est essentiam existere ab æterno, imò quia habebit actum essendi, & non à causa habebit existentiam similem Deo cujus essentia est in actu, & non producta.

PROBATUR V. communi in hac materia argumento. Si creatura haberent aliquod esse actuale quoad essentiam, creatura non produceretur ex nihilo essentia, sed produceretur ex nihilo essentia, quod probatur. Tum quia si non omnia producta sunt ex nihilo essentia sequitur, quod Deus non produxerit omnia simpliciter ex nihilo, sed unumquodque produceret inquit Suarez tanquam ex potentia reali receptiva improducta, scilicet existentiam, ex essentia reali, quæ dicitur esse potentia receptiva, ipsius esse, & improducta. Tum quia si Deus non produxit omne ex nihilo essentia, sequitur creaturam pro statu essentia gloriari posse, quasi non omnia acceperit. Tum quia essentia hominis secundum totum suum conceptum pro statu aliquo, qui non sit abstractio, est ens ab alio, derogaretque Dominio Dei si homo secundum suum principale, hoc est, essentiam non sit à Deo.

CONFIRMATUR. Tum quia essentia existentia non est ab æterno actu, quia si essentia existentia esset ab æterno actu, hoc ipso existentia esset ab æterno actu, & sicut ubicunque est actu essentia hominis, est homo; ita ubicunque erit actu essentia existentia, illic erit existentia; hoc autem dici non potest: Nulla enim existentia, sicut nec existens, est æternum, excepto Deo. Tum quia hoc ipsum sic proponi potest. Falsa est hæc universalis, omnis possibilis essentia est ab æterno actu, quia non est essentia existentia ab æterno actu: ergo vera erit hæc particularis, aliqua essentia non est ab æterno actu, in statu essentia: redibitque argumentum à pari.

Hæc essentia non est actu ab æterno in statu essentia, ergo neque alia. Tum quia quod in hac materia bene urgeri potest, urgeturque in simili in materia de distinctione Scotistica quamvis possit substantia v.g. præscindere à non esse creati & increati, imò & ipsa essentia hominis, nihilominus ut id sit nemine cogitante videtur esse confusio status intentionalis cum statu reali. Concedimus quidem rationibus communibus non competere creati, negamus tamen rationes ipsas communes, esse nemine cogitante.

RESPONDET. nihilominus Albertinus argumento petito ab essentia existentia, datque disparitatem quia nisi ponatur essentia hominis esse ab æterno, non est ratio propter quam non repugnet existentia hominis; repugnat autem existentia Chimæ, non posita autem existentia essentia, dabitur sufficiens radix possibilitatis existentia, nempe ipsa essentia, cui illa existentia competit.

CONTRA. Tum quia per oppositos essentia essentia, non est essentia existentia: Ergo & possibilitas essentia non est possibilitas existentia, ergo non redderetur possibilis existentia, possibilitate essentia. Tum quia licet ponatur per possibile vel impossibile essentia existentia ab æterno, redderetur ex consequenti possibilis ipsa essentia, cujus illa esset existentia; hoc tamen non obstante, ponitur ab æterno esse actuale essentia, ergo quamvis vi essentia possibilis reddatur existentia, ex consequenti adhuc debet dari essentia existentia ab æterno. Tum quia & daretur essentia existentia ab æterno, & non daretur; non daretur quidem ut supponitur, daretur autem quia etiam de essentia existentia possunt formari propositiones æternæ veritatis, quæ si fundant actualitatem essentia v.g. in homine, fundabunt & in existentia essentia.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur argumenta in oppositum.

OBJECITUR I. Dantur propositiones æternæ veritatis, v.g. quod homo sit animal rationale &c. in quibus prædicatum necessarii connectitur cum subiecto; Ergo datur & veritas obiectiva talium propositionum; atqui talium propositionum veritas obiectiva est ipsa essentia, de quâ hæc propositio verificatur, ergo & essentia dabitur ab æterno.

RESPONDETUR. Quis sit sensus harum propositionum æternæ veritatis, de hoc infra agitur. Directè ad objectionem dici potest, dari propositiones æternæ veritatis pro statu intentionali, non tamen dantur extra statum intentionalem; quod ipsum subdistinguitur, non dantur extra statum intentionale formaliter actu, dari tamen extra statum intentionalem fundamentaliter. Et certè propositio æternæ veritatis

ritatis

ritatis, propositio est, si propositio est, extra statum intentionalem non est: si extra statum intentionalem non est, extra statum intentionalem vera non est: quomodo autem sit vera fundamentaliter, infra explicabitur. Addo propositiones aeternae veritatis, non hoc sensu esse aeternae veritatis, quasi sint nemine cogitante actu, sed quia dicunt tale praedicatum de subiecto, talemque enuntiant connexionem, quae non dependet à tempore, eò quòd enuntient praedicatum necessarium simpliciter, vel necessarium ex suppositione. Denique quid rogo est aeternitas, v. g. ante, praeter ipsam existentiam DEI principio carentem, nihilq: est reale, sed concipitur à nobis conceptu in re fundato, tanquam fluxus quidam durationis extrinsecæ principio carens, quòd si non est reale illa aeternitas, quam realitatem inferet aeternitas propositionum aeternae veritatis?

OBJICITUR II. Quòd homo sit animal, id non pendet à cognitione divinà, ideò enim cognoscit divinus intellectus hominem esse animal quia est animal; non autem ideò homo est animal, quia Deus cognoscit esse hominem animal &c. Ergò quòd homo sit animal, habet hoc ex vi essentiae suae.

RESPONDETUR. Concedo totum; non enim negamus proficisci ex vi essentiae hominis quòd ille sit animal, sed negamus vim illam essentiae vel potius ipsam essentiam esse actu nemine cogitante ab aeterno, ita ut per nos illa ipsa essentia non sit nemine cogitante, actu, in statu aliquo reali, sed ut sit non nisi fundamentaliter.

OBJICITUR III. Essentiae rerum distinguuntur à mero non ente ab aeterno; Ergò habuerunt esse aliquod positivum & reale ab aeterno: non enim potest aliquid distinguì à nihilo, nisi per aliquid positivum, & reale:

RESPONDETUR. Essentias rerum distinctas fuisse ab aeterno, secundum esse spectatum in omnipotentia & in omniscientia, adeoque per esse suum fundamentale, fuisse item distinctas pro statu intentionali, nulli tempori adstricto.

INSTABIS. Per nos falsum erat dicere ab aeterno, *essentiae rerum secundum se sunt ab aeterno aliquid*, ergò verum erat ab aeterno dicere, *essentiae rerum secundum se ab aeterno non sunt aliquid*; Ergò ulterius verum erat dicere, *illas non distinctas fuisse à nihilo*, distinguì enim à nihilo non possunt, si secundum se sunt nihil.

RESPONDETUR. Quòd scilicet essentiae rerum sint distinctae à nihilo, si spectentur in causà, non tamè si spectentur in se ipsis, quòd ipsum subdistinguitur, non distinguuntur à nihilo in se ipsis actu positis spectare, licet distinguantur se ipsis fundamentaliter spectatis, de quo infra.

OBJICITUR IV. Res in se possibili amantur à Deo necessario; hinc ex amore illarum dicitur spirari Spiritus S. Ergò tales essentiae sunt aliquid positivum; amor enim non potest terminari ad nihil.

RESPONDETUR. Distinguendo consequens ex dictis: Ergò tales essentiae sunt aliquid positivum positive in seipsis positum, negatur, sunt aliquid positivum intentionaliter existens, independentem autem ab existentia intentionali, sunt aliquid in omnipotentia positum. Conced. Consequentiam.

INSTABIS. Non potest dici Petrus beatus per beatitudinem possibilem; Ergò neque potest dici animal propter possibilem conjunctionem.

RESPONDETUR. Non posse dici Petrum actu beatum per possibilem beatitudinem, posse tamen dici possibiliter beatum: ita etiam neque potest dici homo actu animal per possibilem cum animali conjunctionem rationalem, licet per ipsam possit dici possibiliter animal, sed inde non sequitur ulla actualitas essentiae hominis ab aeterno.

OBJICITUR V. Divina Omnipotentia habet necessariam connexionem cum possibilibus, & tamen non potest habere necessariam connexionem cum nihilo, ergò possibilia, sunt aliquid positivum ab aeterno.

RESPONDETUR. Possibilia esse quidem aliquid positivum ab aeterno, positivitate intra ipsam omnipotentiam contenta, licet non positivitate aliqua actuali extra omnipotentiam; inde autem non sequetur divinam Omnipotentiam non posse ad possibilia referri, quia ut dicitur in Logicis transcendentales relationes, non exigunt actualitatem termini existentis.

OBJICITUR VI. Commune axioma *Essentiae rerum sunt aeternae & improducibiles*, quae aeternitas & improducibilitas non potest aliter explicari, nisi per statum essentiarum actualis ab aeterno.

RESPONDETUR. Essentias rerum secundum rationes suas communes spectatas, & secundum sola sua essentialia praedicata produci non posse, & à certo tempore non pendere. Sed negatur id esse aliquid reale ab aeterno. Et certè de aeternitate essentiarum & improducibilitate censeo ita discurrendum esse, sicut de universalibus, quae etiam aeternae & improducibiles dicuntur, non quòd habeant statum suum aliquem realem, qualem ideis tribuebat Plato; sed ratione status alicujus intentionalis.

OBJICITUR VII. Si non datur status aliquis realis actualis essentiarum ab aeterno, non posset reddi ratio, cur Chimæra sit impossibilis, possibilis homo.

RESPONDETUR. Quia homo habet connexionem suorum essentialium praedicatorum, non habet hircocervus. Quod si dicas de hoc ipso quari, cur hircocervus non habeat connexionem essentialium praedicatorum suorum? ad hoc responderi potest per eandem rationem quam

redderent oppositi, cur in statu Essentiae non sit natura hircocervi; vel si est, cur non fundet possibilitatem hircocervi. Inter alia sic etiam responderi potest, quare Chimæra sit impossibilis? quia implicat contradictionem: si autem quæras cur implicat contradictionem: nolisque esse contentus inductione manifestante, quid sit implicare contradictionem, redibo ego ad priorem responsionem, quia scilicet est impossibilis: ad eum modum quo si quæras quare Petrus sit homo; benè respondeo, quia est animal rationale; Si autem de hoc ipso quæras, benè dicam quia est homo. Imò universaliter scientifica responsio ad quæsitum de definitione non potest haberi nisi per definitum, & ad quæstionem de definito, nisi per definitionem; supposita, ut dixi, inductione, terminorumque explicatione vocabulari.

OBJECTUR VIII. Possibilitas rerum habebat suam actualitatem ab æterno siquidem quocunque instanti dixeris, *res nunc est possibilis*, dicere idem potuisses in Ante & dicendo in Ante, dicere potuisses priori adhuc in Ante.

RESPONSUM. Supra possibilitatem rerum habere suam actualitatem in causâ non in seipsâ, hoc ipsum subdistinguendo quod scilicet non habeat in se ipsa actualitatem actu, licet in se ipsa habeat actualitatem fundamentaliter. *Ex dictis*

COLLIGES. Quomodo sit solvendum argumentum ex statu essentiarum depromptum ad probandum dari unitatem universalium à parte rei.

OBJECTUNT illi. Indivisio formalis convenit naturæ à parte rei, indivisio formalis est unitas formalis, ergò unitas formalis convenit à parte rei. Major probatur. Indivisio formalis convenit naturæ ex vi status essentiae; quod autem convenit ex vi status essentiae, in omni statu convenit: Ergò & indivisio formalis conveniet naturæ à parte rei. Quod autem indivisio formalis competat naturæ ex vi status essentiae sic probant. Cui convenit carere rationibus divisivis formaliter seu essentialiter, ei convenit carere divisione formali, sed naturæ ex vi status essentiae convenit carere rationibus divisivis formaliter, quod ipsum probant, quia rationes divisivæ formaliter sunt differentiae essentialiter, quibus natura pro statu essentiae caret: aliàs. Siv. g. animal pro statu essentiae non careret divisione, v. g. per rationale, ubicunque esset animal, illic esset rationale.

RESPONDETUR. Disting. Illam propositionem. Indivisio formalis convenit naturæ ex vi status essentiae tanquam status intentionalis, conced. tanquam status in sua actualitate independentis ab ullâ intentione, negatur. Solumque agnoscimus dari nemine cogitante indivisionem fundamentalem de qua in Logica.

INSTANT. Essentia hominis est distincta ab

essentia Leonis, ergò est per aliquam unitatem distincta, in qua unitate non est idem quid, sed aliud ab essentia Leonis; atqui hominis essentia non est distincta per unitatem numericam; quia hæc est accidentaliter; ergò per formalem.

RESPONDETUR. Ex dictis essentiam hominis in statu essentiae tanquam statu intentionali esse distinctam ab essentia Leonis.

DIFFICULTAS II.

Qualenam esse habeant Essentiae ab æterno?

DIXI jam supra quod essentiae habeant esse actuale in causis, h. e. in omnipotentia potente illas producere in statu actualitatis, habent item esse objectivum in mente Dei, esseque amatarum à Deo. Quod ipsum esse objectivum in mente Dei competit illis. Ex usu etiam Philosophi qui 7. Metaph. Tex. 33. *Speciem intentionalem domus, domum appellat sine materia*. Et 3. de anima T. 14 & 15. *intellectum propter speciem intelligibilem vocat intelligibile*: Sed præter hoc nullum habent esse nisi fundamentale, de quo infra. Sed prius venit expendendum, quis sit sensus propositionum æternæ veritatis, quæ indicant esse illud æternum essentiarum, quale hîc discutitur.

Punctum Difficultatis 1.

De sensu propositionum æternæ veritatis.

PRÆMITTO I. *Propositionem æternæ veritatis nemine cogitante neque esse veram nec falsam*; cum nemine cogitante non sit etiam ulla propositio, & quia ratio æternitatis quæ importatur in propositionibus æternæ veritatis nullam habeat realem actualitatem, ut supra dictum.

PRÆMITTO II. *Supposito quod nulla sit actualitas nemine cogitante propositionum æternæ veritatis, quomodo accipiendum sit dictum illud commune scilicet, Propositiones æternæ veritatis absolvere à tempore?*

Potest I. in hoc sensu accipi, quia scilicet nullum est tempus in quo non sit verificabilis, unde non est alligata in suâ certitudine ad ullum tempus, ut ita soluta certitudo possit per omne tempus vagari; sed non ita absolvit à tempore, quasi non sit verificabilis de tempore, aliàs de præterito, præsentis, & futuro falsa esset, quod dici non potest. Porro tempus respectu cuius verificabilis est illa propositio, est omne tempus possibile, & imaginarium; adeoque etiam tempus ab æterno, si daretur; quod si alligata est hæc certitudo ad omne tempus, sit ut sit alligata ad differentias præsentis, præteriti & futuri, adeoque in omni hoc tem-